

Bilaga 6 Redogörelse för samråd

Innehåll

Allmänt.....	2
Samrådets genomförande	2
Inkomna yttranden och synpunkter	2
Ändringar som gjort i avfallsplanen efter samrådet	2
Avfallsplanen som helhet	3
Avfallsplanens huvuddokument	3
Avfallsplanens bilagor.....	3
Lokala föreskrifter om avfallshantering	3
Sammanfattning av inkomna synpunkter och yttranden.	4
Länsstyrelsen i Värmland.....	4
Länsstyrelsen i Värmland forts.	5
Länsstyrelsen i Värmland forts.	6
Miljöförvaltningen, Karlstad kommun.....	7
Miljöförvaltningen, Karlstad kommun forts.	8
Miljöförvaltningen, Karlstad kommun forts.	9
Miljö- och byggnämnden, Forshaga kommun	10
Villaägarnas lokala förening i Forshaga.....	10
Kommunstyrelsen, Grums kommun	10
Miljö- och byggnadsnämnden, Hammarö kommun.....	10
Socialnämndens arbetsutskott, Hammarö kommun	10
Kristdemokraterna, Hammarö kommun.....	11
Kungörelse i NWT 14 oktober 2016	12
Kungörelse i VF 14 oktober 2016	13
Sändlista	14

Allmänt

Alla kommuner ska ha en renhållningsordning som ska innehålla en avfallsplan och föreskrifter om avfallshantering, enligt 15 kap 41 § miljöbalken. Innan kommunen antar renhållningsordningen ska kommunen, enligt 15 kap 42 § miljöbalken:

1. på lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med de fastighetsinnehavare och myndigheter som kan ha ett väsentligt intresse av renhållningsordningen, och
2. ställa ut ett förslag till renhållningsordning för granskning under minst fyra veckor.

Kommunen ska informera om utställningen på sin webbplats före utställningstidens början. Informationen ska innehålla uppgift om förslaget huvudsakliga innebörd, var det ställs ut samt inom vilken tid och till vem som synpunkter ska lämnas.

Enligt 15 kap 43 § ska kommunen när den antar renhållningsordningen ta hänsyn till de synpunkter som har kommit fram i samrådet. Denna bilaga utgör en samlad redogörelse över utfört samråd och inkomna synpunkter i samband med upprättande av ny renhållningsordning för Grums, Kil, Hammarö och Forshaga kommuner.

Samrådets genomförande

Avfallsplan och föreskrifter för respektive kommun ställdes ut under perioden 17 oktober till 13 november 2016 på följande platser:

Grums kommunhus samt Grums bibliotek, Kils kommunhus samt Kils bibliotek, Hammarö kommunhus, Forshaga kommunhus, Forshaga bibliotek samt Deje Bibliotek. Dokumenten fanns även att läsa och hämta på respektive kommuns hemsida. Utställningen kungjordes i Nya Wermlands-Tidningen och Värmlands Folkblad fredag 14 oktober 2016. En separat inbjudan skickades även ut via mail till berörda myndigheter och föreningar.

Inkomna yttranden och synpunkter

Yttranden inkom från nedanstående. Inkomna yttranden och synpunkter har beaktats vid upprättandet av slutversion av renhållningsordningen.

- Länsstyrelsen i Värmland
- Kommunledningskontoret, Karlstad kommun
- Miljöförvaltningen, Karlstad kommun
- Miljö- och byggnämnden, Forshaga kommun
- Villaägarnas lokala förening i Forshaga
- Kommunstyrelsen, Grums kommun
- Miljö- och byggnadsnämnden, Hammarö kommun
- Socialnämndens arbetsutskott, Hammarö kommun
- Socialförvaltningen, Hammarö kommun
- Kristdemokraterna, Hammarö kommun

Ändringar som gjort i avfallsplanen efter samrådet

Avfallsplanen som helhet

Ändringar och rättelser av redaktionell karaktär har genomförts både i huvuddokumentet och i bilagorna.

Avfallsplanens huvuddokument

Vissa åtgärder flyttas över till uppföljning.

Kapitel 3 förtydligas så att kopplingen mellan avfallsplanens mål, de nationella miljökvalitetsmålen och den nationella avfallsplanen blir tydligare.

Ett detaljerat mål om riskklassning av nedlagda deponier läggs till i avfallsplanen.

Avfallsplanens bilagor

Bilaga 1 Nulägesbeskrivning och bilaga 5 Lagar och förordningar uppdateras angående hantering av elavfall och hänvisning till felaktig förordning.

Bilaga 1 Nulägesbeskrivning uppdateras med saknade uppgifter.

Uppgifter om behandlingsanläggningar i bilaga 2 uppdateras.

Lokala föreskrifter om avfallshantering

Definitionen av farligt avfall uppdateras i bilaga 1 till lokala föreskrifter om avfallshantering.

Sammanfattning av inkomna synpunkter och yttranden.

Nedan sammanfattas kortfattat inkomna synpunkter och yttranden av betydelse. Yttranden i sin helhet finns att läsa hos respektive kommun.

Länsstyrelsen i Värmland

Uppgifterna i avfallsplan ska minst ses över vart fjärde år enligt Avfallsförordning (2011:927) 80§. Remitterad avfallsplan sträcker sig från 2017-2027, vilket innebär att den inte är anpassad efter kraven i avfallsförordningen.

Kommentar: År 2022 kommer en mer omfattande genomgång av avfallsplan med bilagor och genomföras. Vid behov genomförs den tidigare. Mål, åtgärder och statistiksammanställning kommer att ses över varje år.

Miljöbalken (1998:808) 15 kapitlet 13-15 §§ reglerar när samråd och utställning ska ske av renhållningsordningen. Detta ska ske även om det bara rör sig om ändringar i renhållningsordningen (undantaget om omfattningen innebär att ett mindre antal fastighetsägare berörs eller att ändringen är av begränsad omfattning). De justeringar som kommunen ämnar göra i avfallsplanen under avfallsplanens giltighetstid (exempelvis vidta ytterligare åtgärder löpande) kan sannolikt inte ses som ändringar med begränsad omfattning. Kommunen bör därför överväga om inte tiden för planens giltighet ska justeras.

Kommentar: Eftersom de detaljerade målen sträcker sig över fem år behöver åtgärder både kunna tas bort och läggas till om behov finns. Åtgärder kan bli inaktuella under perioden och det kan även behövas ytterligare åtgärder för att nå ett delmål.

Det bör vidare framgå i avfallsplanen vilka ändringar som får göras av tjänstemän och vilka ändringar som kräver beslut i kommunfullmäktige, detta för att det ska vara tydligt när planen endast ändras i begränsad omfattning och när planen innebär att kraven på samråd och utställning aktualiseras.

Kommentar: Detta finns beskrivet i kap 6 "Uppföljning och revidering".

Länsstyrelsen anser att kommunerna har arbetat fram fem relevanta målområden inom avfallssektorn. Dessa bidrar till kommunens arbete mot en hållbar utveckling enligt Miljöbalken (1998:808) 1 kapitlet 1§. Nedan följer länsstyrelsen kommentarer på de detaljerade målen.

Det bör framgå vilken nämnd/förvaltning som ansvarar för åtgärder och uppföljning för respektive detaljerat mål.

Kommentar: Ansvarig för genomförande av åtgärden fastställs när det blir aktuellt att påbörja arbetet med åtgärden.

Länsstyrelsen i Värmland forts.

Det hade varit önskvärt att det på ett tydligare sätt framgick hur de detaljerade målen kopplar till de nationella miljökvalitetsmålen och de preciseringar som gäller för dessa samt de prioriterade områdena i den nationella avfallsplanen. Se vidare i Naturvårdsverkets föreskrifter och råd (2006:6) om innehållet i kommunal avfallsplan och länsstyrelsens sammanställning 7§.

Kommentar: Kopplingen mellan avfallsplanens mål, de nationella miljökvalitetsmålen och den nationella avfallsplanen finns beskrivet i kap 3. Kapitel 3 förtydligas för att kopplingen ska bli tydligare.

Det är oklart vad som menas med det detaljerade målet 1.1. Detta då det endast ska vara brännbart hushållsavfall som ska slängas i sopkärlen. Om det menas att mängden brännbart producentansvarsavfall inte ska öka bör detta förtydligas i målet.

Kommentar: Avfallsplanen innehåller detaljerade mål om fastighetsnära insamling av material med producentansvar. Osäkerhet i val av system för fastighetsnära insamling gör att detaljerat mål 1.1 endast omfattar den brännbara delen av hushållsavfallet.

Redan idag har systemet för att kunna lämna in elektronikavfall ändrats för att möjliggöra för privatpersoner att lämna detta direkt till affären, se vidare Förordning (2014:1075) om producentansvar för elutrustning. Det är därför oklart vad som menas med mål 2.2.

Kommentar: Avsikten med målet är att ge kommunernas invånare fler möjligheter att lämna ifrån sig farligt avfall och elektronik tex genom system som "Samlaaren" i affärer, insamling med bil med jämna intervaller på olika platser i kommunerna.

Enligt detaljerat mål 3.1 ämnar kommunen införa ett insamlingsystem för källsorterat matavfall. Ett sådant system är kostsamt och det finns inte heller några uppgifter i planen var detta matavfall skulle transporteras för behandling. Det är därför oklart om målet går att uppfylla i praktiken.

Kommentar: Målet kopplas till mål om biologisk behandling av matavfall både i de nationella miljökvalitetsmålen och den nationella avfallsplanen. Att ange behandlingsanläggning är inte möjligt förrän upphandling av tjänsten har genomförts.

Enligt NFS (2006:6) 8§ ska avfallsplanen innehålla lokala mål även för sådant avfall som kommunen inte ansvarar för. Detta saknas i planen. Mål som kan formuleras under denna paragraf kan exempelvis röra kommunens tillsyn av miljöfarliga verksamheter.

Kommentar: Inga mål har tagits fram då det medför svårigheter att sätta mål på något kommunen inte har rådighet över. Tillsyn av miljöfarliga verksamheter omfattas av verksamhetsmål för respektive kommun.

Under rubrik 3.5 Områden med utvecklingsbehov beskrivs olika förbättrings- och utvecklingsbehov som behöver hanteras inom kommunen. Det är oklart varför denna separata rubrik finns i planen, och det som där beskrivs hade varit lämpligt att omformulera till mål, åtgärder och uppföljning under rubrik 2. Mål och åtgärder.

Kommentar: Genomförbara delar ut kapitlet har tagits med som detaljerade mål och åtgärder i avfallsplanen.

Länsstyrelsen i Värmland forts.

Bilaga 1. Beskrivningen av hantering av elektronik bör skrivas om då förordningen är ändrad (se även hänvisning till felaktig förordning i Bilaga 5).

Kommentar: Bilaga 1 och bilaga 5 uppdateras.

Bilaga 1a. Det är oklart om elvafall har räknats in i posten farligt avfall eller ej när avfallsmängd per behandlingssätt redovisas i den nedersta tabellen. Det är också oklart om farligt avfall verkligen ska vara en egen post här (det farliga avfallet genomgår ju också behandling). Detta bör ses över.

Kommentar: Elavfall räknas in i posten materialåtervinning.

Bilaga 2. Anläggningarna bör delas in per kommun på ett tydligare sätt och samtliga uppgifter som krävs enligt NFS (2006:6) 5§ samtliga punkter ska vara med i redovisningen. Hedenverket och Djupdalen tillhör Karlstads kommun och ska inte enligt föreskriften vara med i förteckningen.

Kommentar: bilaga 2 uppdateras.

Bilaga 3. Förteckningen för Grums, Hammarö och Forshaga kommun uppfyller inte kraven i NFS (2006:6) 6§. För de deponier som kommunen ansvarar för ska kommunen ha riskklassat deponierna (MIFO) och även ange uppgifter om planerade och vidtagna åtgärder. Då kommunen inte har riskklassat de nedlagda deponierna bör kommunen ha mål och åtgärder kring detta i avfallsplanen.

Kommentar: ett detaljerat mål om riskklassificering läggs till i avfallsplanen.

Bilaga 1. Det är oklart vad som händer med avvattnat slam från Forshaga avloppsreningsverk.

Kommentar: bilaga 1 uppdateras.

Bilaga 1. För Forshaga och Kils kommuner saknas uppgifter om avfallsmängder och hur detta avfall tas om hand för avfall som kommunen inte ansvarar för.

Kommentar: bilaga 1 uppdateras.

Bilaga 1a. I jämförelse med de andra kommunerna har Forshaga en lägre andel materialåtervinning. Kommunen bör någonstans kommentera vad detta kan bero på.

Kommentar: Avsikten med statistksammanställningen är inte jämförelse mellan kommunerna eftersom respektive kommuns förutsättningar är olika.

Statistiksammanställningens syfte är främst för att kunna följa trender och som utgångsläge för planerade åtgärder.

Definitionen av farligt avfall i Bilaga 1 till lokala föreskrifter om avfallshantering bör skrivas om då Avfallsförordning (2011:927) har ändrats beträffande klassificering av farligt avfall.

Kommentar: bilaga 1 till lokala föreskrifter om avfallshantering uppdateras.

Miljöförvaltningen, Karlstad kommun

Bra att ge utrymme för utveckling och flexibilitet under avfallsplanens giltighetstid.

Avfallsplanen sträcker sig tio år framåt, med avstämning efter fem år. Det hinner hända mycket ute i världen på tio år, till exempel nya skärpta klimatmål. Målen i en långsiktig avfallsplan bör vara betydligt tydligare för att nå nationella miljö- och avfallsmål. Åtgärderna för att nå de skarpare målen kan succesivt utvecklas.

Åtgärderna föreslås koppla mer till mål/detaljerat mål och uppföljning bör bättre koppla till åtgärderna.

Kommentar: Åtgärdsförslag och uppföljning är i huvuddokumentet kopplat till respektive detaljerat mål. De detaljerade målen ska i sin tur leda till att målområdet uppnås.

”Regelbundna plockanalyser” samt ”Kundundersökning 2017” – Det kan diskuteras om de ska tas med som åtgärd för att nå mål. Eventuellt bör de i stället ses som ett verktyg för uppföljning av de mätbara mål som anges om vad och vilken mängd som slängs i sopkärnen samt om hur medborgarna upplever att avfallshanteringen fungerar i kommunerna.

Kommentar: Plockanalyser och kundundersökningar flyttas över till uppföljning.

Återanvändning bör redovisas på särskild plats i statistiken, skilt från redovisning av totala avfallsmängder. Detta är viktigt för att få möjlighet att följa trenden för avfallsmängder och se om mängderna minskar.

Kommentar: Material och textil till återanvändning redovisas som egna poster i statistiken. Återanvändning redovisas även separat i ”Avfallsmängd per behandlingssätt” där det går att följa trenden.

Uppföljning och utvärdering av avfallsplan bör ske år 2021 för att vara klar 2022.

Kommentar: De detaljerade målen sätts för 5 år vilket innebär att uppföljning och utvärdering först kan ske under 2022.

2.1 Målområde 1 – Minskade avfallsmängder

Återvinning minskar inte avfallsmängderna, men minskar däremot användandet av ändliga resurser. Begreppen återvinning och återanvändning bör förtydligas för att undvika sammanblandning och missförstånd. Skillnaden bör framgå tydligare i både målområden/målformuleringar. Återanvändning och återbruk bör därför i enlighet med EU:s avfallshierarki förläggas till första målområdet. Begreppet cirkulär ekonomi bör genomsyra en avfallsplan år 2017, och bör behandla allt från konsumtionsmönster till avfallshantering för att minska de totala avfallsmängderna. Avfallsförebyggande åtgärder innebär åtgärder som görs innan någonting hunnit bli avfall och bör finnas med under målområde 1.

Kommentar: Återanvändning passa in både under målområde 1 och målområde 3. Att det i denna avfallsplan finns under målområde 3 beror främst på att förslag till åtgärder är kopplade till återbruk och insamlingsplatser för återanvändningsbara produkter och då ofta i samband med kommunernas återvinningscentraler.

Miljöförvaltningen, Karlstad kommun forts.

Detaljerat mål 1.1 ”Mängden brännbart hushållsavfall som slängs i sopkärl ska inte öka från år 2017 till år 2022.” Varför bara brännbart hushållsavfall i sopkärl? Det är väl den totala mängden avfall som bör minskas

Kommentar: Avfallsplanen innehåller detaljerade mål om fastighetsnära insamling av material med producentansvar. Osäkerhet i val av system för fastighetsnära insamling gör att detaljerat mål 1.1 endast omfattar den brännbara delen av hushållsavfallet.

Förslag till åtgärder för detaljerat mål 1.1.

”Information till hushåll och verksamheter. Delta i kampanjer t.ex. genom Avfall Sverige.” Information om vad? Kampanjer för vad?

Kommentar: Åtgärden är kopplad till detaljerat mål 1.1 och information och informationskampanjer omfattar det detaljerade målet.

”Kartlägg kommunens (som organisation) egna avfallsflöden och ta fram förslag för avfallshantering.” Planerade åtgärder bör förtydligas.

Kommentar: Åtgärderna kommer att fastställas efter genomförd kartläggning.

2.3 Målområde 3 – Ta tillvara avfall som en resurs

Överlag bör man skilja mer på återvinning och återanvändning i texten. Båda är viktiga men återanvändning är ett trappsteg högre i avfallshierarkin och det bör tydligt framgå.

3.3 Bör flyttas till målområde 1, eftersom det handlar om minskning av avfall, dvs att material/produkter genom återanvändning tas omhand innan det blivit avfall.

Kommentar: Återanvändning passa in både under målområde 1 och målområde 3. Att det i denna avfallsplan finns under målområde 3 beror främst på att förslag till åtgärder är kopplade till återbruk och insamlingsplatser för återanvändningsbara produkter och då ofta i samband med kommunernas återvinningscentraler.

I Hammarö och Kils kommuner finns möjlighet för medborgarna att lämna ”saker som är för bra för att kastas” till återbruk på återvinningscentralerna.

Grums och Forshaga kommuner borde också ge denna möjlighet för sina medborgare. Ett mer detaljerat mål om detta skulle kunna beskrivas under punkt 3.3.

Kommentar: Detaljerat mål 3.3 omfattar samtliga kommuner.

Målområde 4 – Utveckla avfallshanteringen genom samverkan

Mycket bra med samverkan kring gemensamma projekt och kampanjer kring återvinning men även mycket viktigt med samverkan och samarbete kring återanvändning. Förstärk avfallsförebyggande aktiviteter, samt aktiviteter för

ökad materialåtervinning genom förebyggande och uppsökande avfallsrådgivning. Samarbete över kommungränserna kan här vara ett alternativ, jämför med energi- och klimatrådgivning.

Miljöförvaltningen, Karlstad kommun forts.

Kapitlet ” Bakgrund till mål och åtgärder” bör komma före Kap 2 – Mål och åtgärder. Det blir mer naturligt att koppla målen till de nationella och internationella mål som ska ligga till grund för framtagandet av framåtsyftande avfallsplaner.

Kommentar: För att göra avfallsplanen läsvänlig har valet gjorts att beskriva målen komma så tidigt som möjligt i dokumentet.

EU:s avfallstrappa bör vara en utgångspunkt för alla avfallsplaner. Det pågår mycket arbete både nationellt och internationellt med syfte att klättra uppåt i avfallshierarkin. Helst ska inte ens avfall uppstå. Miljöbalken har också fått en ny reglering om avfallshierarkin i kap 15. EU har en handlingsplan för cirkulär ekonomi och ändringar i flera avfallsdirektiv förväntas. Den nationella avfallsplanen är under revidering och kommer när den är klar att ge signaler om prioriterade områden för att vi ska ställa om från linjär till cirkulär ekonomi.

Kommentar: Avfallstrappan och kopplingen till avfallsplanens målområden finns beskriven i avsnitt 3.1.

Det står på sid 12 att ”Denna avfallsplan innehåller mål och åtgärder för att förebygga uppkomsten av avfall och för att öka mängden avfall som återanvänds och återvinns.” Det finns allmänna mål i den aktuella avfallsplanen om att förhindra att avfall uppstår men det saknas konkreta mål, och åtgärder, för hur detta ska ske.

Kommentar: Flera detaljerade mål omfattar detta tex under målområde 2 och 3.

Det saknas en koppling mellan målen i den nationella avfallsplanen och målen i avfallsplanen.

Kommentar: Kopplingen mellan avfallsplanens mål och den nationella avfallsplanen finns beskrivet i kap 3. Kapitel 3 förtydligas för att kopplingen ska bli tydligare.

I kapitlet ” Områden med utvecklingsbehov” finns många bra exempel på utvecklingsbehov men de avspeglas tyvärr inte i mål/detaljerade mål och åtgärder. Det vore bättre och tydligare om detta kapitel förs in under målområden som målbeskrivningar och sen överförs till detaljerade mål med kopplade och konkreta åtgärder och uppföljning av dem.

Kommentar: Genomförbara delar ut kapitlet har tagits med som detaljerade mål och åtgärder i avfallsplanen.

Bilaga 1 Nulägesbeskrivning. Möjligheterna att lämna material för återbruk i Hammarö och Kil borde lyftas fram mer i nulägesbeskrivningen. En särskild punkt för återanvändning/återbruk bör finnas med i nulägesbeskrivningen.

Kommentar: Återbruk och kläder finns med i kapitel 2.4.3 i Nulägesbeskrivningen. Återanvändning är ett målsatt område för samtliga kommuner pga. att det är ett område som behöver utvecklas och tar därför i dagsläget ingen stor plats u nulägesbeskrivningen.

Miljö- och byggnämnden, Forshaga kommun

Miljö- och byggnämnden delar förslagetets ståndpunkt om att detta utgör ett strategiskt dokument för att styra avfallshanteringen mot nationella, regionala och lokala mål.

Miljö- och byggnämnden ser det som viktigt att avfallsplanen innehåller mål och åtgärder som bedöms kunna ha positiv inverkan på de nationella miljökvalitetsmål som berör avfallshanteringen. Bl. a. finns mål för källsortering och insamling av matavfall för biologisk behandling samt mål om ökad materialåtervinning för grovavfall. Nämnden ser insamling av matavfall som ett viktigt åtagande. Avfallsplanen innehåller även mål om att minska avfallsets farlighet vilket nämnden ser som viktigt.

Villaägarnas lokala förening i Forshaga

Villaägarna tycker att avfallsplanen är väl genomarbetad, nyanserad och med uppdelade mål och delmål över tiden. Målområdena är tydligt formulerade.

Villaägarna tycker vidare att en viktig framgångsfaktor är att skapa en motivationskänsla för alla berörda och att det kräver en strukturerad information med mål och delmål.

Kommunstyrelsen, Grums kommun

Eftersom förslaget tagits fram i samverkan mellan Grums, Kil, Forshaga och Hammarö kommuner och avfallsplanen utgörs av ett gemensamt dokument har Grums kommun inga synpunkter på materialet.

Socialnämndens arbetsutskott, Kils kommun

Socialnämndens arbetsutskott har inget att erinra mot förslaget till nu renhållningsordning för Kils kommun.

Miljö- och byggnadsnämnden, Hammarö kommun

Miljö- och byggnadsnämnden har synpunkter som rör de lokala föreskrifterna för avfallshantering i Hammarö kommun.

Socialnämndens arbetsutskott, Hammarö kommun

Socialnämnden ser positivt på att man arbetar aktivt för att minska mängden avfall. Vi vill poängtera att man behöver ta hänsyn till äldre och funktionshindrades möjligheter och förmåga att sortera och lämna sitt avfall. Genom att ha fastighetsnära insamling och informera på ett sätt som ger alla medborgare möjlighet att förstå och göra rätt underlättas hanteringen.

Om kraven på sortering ökar är det av största vikt att man beaktar medborgare med funktionshindres möjligheter att sortera och lämna ifrån sig sorterat avfall. På flera ställen i dokumenten står nämnt att man avser införa system för fastighetsnära insamling. Det är en förutsättning då socialnämndens brukare många gånger har svårt att ta sig till återvinningsstationer. Det är även viktigt att beakta konsekvenserna för hemtjänstpersonal så att inte sortering och insamling medför merarbete för yrkesgruppen. Särskild hänsyn behöver också tas till medborgare med annat modersmål än svenska vid information om avfallshanteringen.

Kristdemokraterna, Hammarö kommun

Kristdemokraterna Hammarö tycker att renhållningsordningen är väl genomarbetad och utgör en bra grund för ett ansvarsfullt och miljövänligt hanterande av Hammarös avfall. Kristdemokraterna tycker vidare att det är positivt med en gemensam avfallsplan med flera andra kommuner och att det borde underlätta upphandling av ett gemensamt system för avfallshantering. Kristdemokraterna anser också att avfallsplanen har en bra ambitionsnivå i sina mål, relevanta och realistiska mål för förbättras avfallshantering är viktigt för att behålla medborgarnas förtroende och engagemang för systemet.

Kungörelse i NWT 14 oktober 2016

Kungörelse angående utställning av förslag till renhållningsordning för Grums, Kil, Hammarö och Forshaga kommuner

Förslag till ny renhållningsordning för Grums, Kil, Hammarö och Forshaga kommuner kommer ställas ut under perioden **17 oktober till 13 november 2016** på följande platser:

Grums kommun, Sveagatan 77, Grums
Grums bibliotek, Sveagatan 79, Grums
Samt på www.grums.se
Kils kommun, Östra Torggatan 2D, Kil
Kils bibliotek, Storgatan 41, Kil
Samt www.kil.se
Hammarö kommun, Mörmovägen 5, Skoghall
Samt www.hammaro.se
Forshaga kommun, Storgatan 52, Forshaga
Forshaga bibliotek, Malmgatan 2 A, Forshaga
Deje Bibliotek, Brogatan 11, Deje
Samt www.forshaga.se

Förslag till renhållningsordning består av avfallsplan för åren 2017-2027 samt lokala föreskrifter för avfallshantering. Renhållningsordningen är ett strategiskt dokument och ett verktyg för att styra avfallshanteringen mot nationella, regionala och lokala mål. Renhållningsordningen innehåller uppgifter om avfall inom kommunen och kommunens mål och åtgärder för att minska avfallens mängd och farlighet.

Under utställningsperioden ges du möjlighet att lämna synpunkter på förslaget och efter utställningen beaktas inkomna synpunkter. Synpunkter lämnas skriftligen **senast 13 november 2016** till respektive kommun:

Grums kommun, 664 80 Grums eller kommunstyrelse@grums.se
Kils kommun, Box 88, 665 23 Kil eller kommun@kil.se
Hammarö kommun, Box 26, 663 21 Skoghall eller kommun@hammaro.se
Forshaga kommun, Box 93 667 22 Forshaga eller kommun@forshaga.se

Kungörelse i VF 14 oktober 2016

Kungörelse

angående utställning av förslag till renhållningsordning för Grums, Kil, Hammarö och Forshaga kommuner

Förslag till ny renhållningsordning för Grums, Kil, Hammarö och Forshaga kommuner kommer ställas ut under perioden 17 oktober till 13 november 2016 på följande platser:

- Grums kommun, Sveagatan 77, Grums
- Grums bibliotek, Sveagatan 79, Grums
- samt på www.grums.se
- Kils kommun, Östra Torggatan 2D, Kil
- Kils bibliotek, Storgatan 41, Kil
- samt www.kil.se
- Hammarö kommun, Mörmovägen 5, Skoghall
- samt www.hammaro.se
- Forshaga kommun, Storgatan 52, Forshaga
- Forshaga bibliotek, Malmgatan 2 A, Forshaga
- Deje Bibliotek, Brogatan 11, Deje
- samt www.forshaga.se

Förslag till renhållningsordning består av avfallsplan för åren 2017-2027 samt lokala föreskrifter för avfallshantering. Renhållningsordningen är ett strategiskt dokument och ett verktyg för att styra avfallshanteringen mot nationella, regionala och lokala mål. Renhållningsordningen innehåller uppgifter om avfall inom kommunen och kommunens mål och åtgärder för att minska avfallens mängd och farlighet.

Under utställningsperioden ges du möjlighet att lämna synpunkter på förslaget och efter utställningen beaktas inkomna synpunkter. Synpunkter lämnas skriftligen **senast 13 november 2016** till respektive kommun:

- Grums kommun, 664 80 Grums eller kommunstyrelse@grums.se
- Kils kommun, Box 88, 665 23 Kil eller kommun@kil.se
- Hammarö kommun, Box 26, 663 21 Skoghall eller kommun@hammaro.se
- Forshaga kommun, Box 93 667 22 Forshaga eller kommun@forshaga.se

Sändlista

Allmänhet, föreningar, fastighetsägare, näringsliv och andra instanser som inte får renhållningsordningen skickad till sig direkt får information via kungörelse i VF och NWT och har möjlighet att yttra sig under utställningstiden.

Sändlista:

- Kommunala bolag
- Närliggande kommuner
  - Forshaga kommun: kommun@forshaga.se
  - Hammarö kommun: kommun@hammaro.se
  - Grums kommun: kommunstyrelse@grums.se
  - Kils kommun: kommun@kil.se
  - Karlstad kommun: karlstadskommun@karlstad.se
  - Karlstad Energi AB: kundservice.energi@karlstad.se
- Länsstyrelsen i Värmlands län: varmland@lansstyrelsen.se
- Förpacknings- och tidningsinsamlingen: ulla.krohn@ftiab.se
- Fastighetsägarna: info.gfr@fastighetsagarna.se
- Villaägarna: info@villaagarna.se
- Naturskyddsföreningen (centralt Värmland): mikasoder@gmail.com
- Hyresgästföreningen
- Handikappföreningarna (HSO)
- Pensionärernas Riksorganisation (PRO)